

УДК 130.2

Мошинська О.Ю.,

к.філос.н., доцент кафедри іноземної мови № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, moshaelena1@ukr.net

Пилипенко С.Г.,

к.філос.н., доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, pilipenkosvetl@gmail.com

Україна, м. Харків

«ПЕРЕВІДКРИТТЯ ГУМАНІЗМУ»: ФІЛОСОФСЬКЕ БАГАТОГОЛОССЯ

У статті розглядається проблема гуманізму в умовах техногенної цивілізації. Метою статті є означення філософського дискурсу концепту «перевідкриття гуманізму». Зазначається, що пошук нової моделі гуманізму повинен ґрунтуватися на ідеї морального удосконалення людини, яка опинилася в ситуації переосмислення власного існування. Підкреслюється, що відродження християнських традицій гуманізму – це відродження християнського гуманізму Г.С. Сковороди.

Ключові слова: гуманізм, техногенна цивілізація, людина, цінності, християнство.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство зіткнулося з доволі серйозною проблемою планетарного масштабу – відродженням духовності, адже у техногенній цивілізації вже не спрацьовують механізми, засоби та шляхи повернення моральних устоїв, які були створені людством раніше. В умовах сучасного суспільства, коли відбувається процес технологізації людини, коли техносфера стає необхідним компонентом життя людини та суспільства, питання гуманізму як життєвої стратегії набуває актуального дослідницького напрямку. Критика європейського антропоцентризму в умовах техногенної цивілізації, подолання раціоналізму класичної моделі гуманізму засвідчує **актуальність** зазначеної теми. **Метою статті** є осмислення філософського дискурсу, філософського багатоголосся щодо концепту «перевідкриття гуманізму».

У сучасному філософсько-науковому дискурсі існують різноманітні варіанти/моделі вищезазначеного концепту, що представлені постмарксистською філософією, постмодернізмом, постаналітичною філософією, сучасною філософською антропологією, філософією науки й богослов'ям, аксіологією та етикою. Це, насамперед, переосмислення класичних інтерпретацій гуманізму у творчості С. Тулміна, М. Фуко, М. Гайдеггера, Ф. Фукуями, Е. Агацци, Г. Йонаса та багатьох інших дослідників. Не зважаючи на кризовий стан науки, економіки, освіти, моралі, що певним чином виступили тими обставинами, які відсунули цю проблему на другий план, їхні роботи засвідчують поворот до аналізу концепту «перевідкриття гуманізму». Як заявив один із провідних американських постаналітиків і постмодерністів С. Тулмін: «Перевідкриття гуманізму – головна риса сучасного стилю мислення». На його думку, «перевідкриття гуманізму» полягає у руйнуванні жорстких, вузько раціональних визначень смислу людського життя, ролі людини у цьому світі [6].

В українській філософській думці заслуговує на увагу колективна робота вчених Інституту філософії АН України «Гуманізм: сучасні інтерпретації та перспективи», що вийшла в 2002 році. Водночас, хоча

проблема «перевідкриття гуманізму» розглядається в роботах В. Табачковського, О. Соболя, В. Лук'янець, В. Пролеєва, С. Кримського та інших дослідників, ця тема ще не стала предметом усебічного аналізу у вітчизняній філософії.

Виклад основного матеріалу. Необхідність «перевідкриття гуманізму», висунута наприкінці ХХ століття, багато в чому обумовлена появою нових реалій, раніше не відомих. Насамперед, це широкий спектр соціокультурних факторів, які задані техногенною цивілізацією та її складовим елементом – інформаційним суспільством. Як відзначають В. Лекторський і В. Стьопін, для цивілізації цього типу є характерним творчий пошук нових форм у науці, культурі, філософії, у гуманітарному, а також природничо-науковому й технологічному знанні. Слід підкреслити, що до початку ХХІ століття людина настільки радикально змінила навколишній світ, що тепер повинна змінити себе, щоб існувати у ньому.

«Перевідкриття гуманізму» постає поліваріантним концептом, бо визначається як новий гуманізм, антигуманізм, постгуманізм, трансгуманізм, технокомунізм тощо. Ці модифікації корелюють із характеристикою сучасної епохи як епохи постєвропоцентризму, постнаціоналізму, постколоніалізму, постструктуралізму, постмодернізму, постіндустріалізму. У такому контексті обґрунтовуються положення про постнекласичну науку, постлюдство, постлюдину, кіборга. Ці концепції не можуть приховати вельми важливу обставину: гуманізм і його нові варіанти, нові модифікації у центр своїх роздумів висуває проблему людини, ґрунтуючись на різних світоглядних позиціях. На думку українських філософів В. Лук'янець і О. Соболя, демаркація між ними полягає у наступному: традиційний гуманізм – це любов до людини у тому модусі її існування, який домінує нині. Цей гуманізм не визнає ніяких інших модусів існування людини. На відміну від традиційного гуманізму, «трансгуманізм» – це любов до іншої людини, яка ще тільки має виникнути в результаті використання гуманотехнології. «Трансгуманізм» – це любов не до ближнього, а до дальнього, тобто до

генетично модифікованої людини (до постлюдини, до транслюдини, до Homo supertechnologicus), яка є біологічним різновидом Homo sapiens [4, с.153].

Ми погоджуємося з думкою О.О. Сакірко, що існує принципове розходження між гуманізмом, постгуманізмом і трансгуманізмом, що дозволяє говорити про заміну постантропоцентризму техноантропоцентризмом [5]. Проте проблема природи людини як для класичної моделі гуманізму, так і «перевідкриття гуманізму» залишається незмінною. Американський філософ Ф. Фукуяма у своїй роботі «Наше постлюдське майбутнє. Наслідки біотехнологічної революції» (2002) зазначає: «Те, що ми переживаємо сьогодні – це не просто технологічна революція у нашій здатності декодувати ДНК і маніпулювати нею, а революція у біології, що виступає засадничою наукою» [7, р.19]. У процесі цієї революції, продовжує він, відкриваються безпрецедентні можливості зміни природи людини – зміни настільки глибинної, що виникає питання: «Яке майбутнє нас чекає: людське чи постлюдське?».

Ф. Фукуяма висловлює занепокоєння: нічим не обмежений науковий прогрес здатний вивести людство за ту відносну межу, де суб'єкт уже не є людиною. Біотехнологічна революція, підкреслює автор, призводить до суттєвих змін, а саме: підриває концепцію рівності, на якій заснована ліберальна демократія, що в свою чергу спотворює моральні відносини між людьми; посилюється ієрархічність і конкурентність, обумовлюючи соціальні конфлікти. На думку філософа, сучасна цивілізація зіткнулася з викликом, породженим формуванням «суспільства знання». Ф. Фукуяма у своїй роботі відстоює положення, що ефективний контроль над біотехнологіями навряд чи можливий, а перспективи їх подальшого регулювання вкрай туманні.

У контексті «перевідкриття гуманізму» як сучасної альтернативи класичному гуманізму, важливими й актуальними є положення, висловлені свого часу Г. Сковородою. Визначного філософа відносять, без сумніву, до славетної когорти великих гуманістів. Гуманізм Г. Сковороди полягав у тому, що основою людини вступає друга природа, вічне, нетлінне, душевне, а «внутрішня людина» ним наділялася божественними рисами. Внутрішнє переживання, страждання і радість є культурним ідеалом філософа. Мислитель відстоював думку про те, що за своєю природою людина не зіпсована, добра, що «справді людське серце і розум аж ніяк не можуть бажати зла людям». На думку філософа, причинами, що породжують моральні вади, інші відхилення у поведінці, є суспільні умови та неосвіченість.

Удосконалення людини філософ-гуманіст пов'язує із самовдосконаленням, щастям, спорідненою працею, необхідністю пізнання самого себе, повагою до знань, до шанування людей тощо. Усі його моральні настанови, моральні максими, за терміном Винниченка, знаходяться безпосередньо у контексті християнства. Гуманізм Г. Сковороди своїм корінням тяжіє до Нагорної проповіді.

Погоджуючись з роздумами Г. Сковороди зазначимо, що розуміння самого себе можливе завдяки моральному вдосконаленню та духовному поступові людської

особистості. На думку філософа, шлях самопізнання є процесом реального наближення людини до Бога унаслідок заглиблення у себе. Водночас, людина не може досягти внутрішньої гармонії, якщо буде заклопотана пошуками поза собою якихось благ. Лише за умови самоаналізу людина преображається у нову, «внутрішню», яка може жити за покликом Святого Духу. Це мить, коли людина відшукала свій справжній життєвий шлях, здобула душевну рівновагу й щастя. Отже, у творчості українського мислителя ідея гуманізму ґрунтувалася виключно на Біблії і була головною засадою його діяльності. Це дозволяє говорити про взаємозв'язок гуманізму та християнства, що має досить давню філософську, релігійну та богословську історію дослідження.

Зазначимо, що у сучасному філософсько-культурологічному дискурсі гуманізм і християнство все більше розглядаються в контексті антропокультурних феноменів, як антропокультурні практики, а не лише як теоретичні доктрини. Саме в такому контексті, на нашу думку, відбувається переосмислення взаємодії практики християнства та гуманізму. Цей дискурс досить плюралістичний. Як вважають дослідники, це переосмислення насамперед зумовлене новим розумінням самого християнства в цілому як релігії радості та надії, ставленням релігійних інститутів до соціального й культурного життя другої половини минулого століття, коли церква вже не бажала залишатися стороннім спостерігачем. Слушною у цьому контексті є точка зору О.В. Голозубова, який зазначив наступне: «Руйнування релігійної моноїдеї та теологічної моноструктури в Новий час спрямовувало християнство на зближення з науковим і культурним життям. Імпульс, який був заданий новою хвилею релігійності, заснованої на реформуванні церкви, і підкріплений зверненням до духовних авторитетів, які стали провідниками реформ насамперед в католицизмі в різні періоди його існування, при новій інтерпретації біблійних, навколо біблійних і середньовічних текстів з'єднався із запропонованими постмодернізмом концепціями та методиками щодо наративу, тексту, зокрема герменевтикою, структуралізмом, семіотикою та ін.» [3, с.13].

Звернення до християнства та гуманізму як антропоцентричних практик, життєвих стратегій, поєднання чи коадаптація християнства та гуманізму як життєвих позицій є характерною рисою багатьох духовних авторів. Серед останніх належне місце займають постаті Франциска Ассізького та Григорія Сковороди, незважаючи на їхній історичний час життя та належність до різних християнських конфесій. Для них спільним є повага до людини, піднесення чеснот людини, духовність, віра та надія, відмова від матеріальних благ на користь духовного потенціалу тощо.

Проте, якщо постать Григорія Сковороди постає цариною інтересів багатьох науковців, то постать Франциска Ассізького стала об'єктом дослідження в сучасній українській думці не так давно. І в такому контексті звертає на себе увагу дослідження О.В. Голозубова, який у своїй монографії «Теологія сміху як феномен західної культури» та докторській

дисертації «Радість і сміх у культурних практиках постмодерну: філософсько-антропологічні виміри» надав досить своєрідне бачення образу св. Франциска. Його праці та переклад роману Н. Казандзакіса «Апокриф від Казандзакіса», присвяченого св. Франциску Ассізькому, виступи в Українському Католицькому університеті (Львів), на теологічному факультеті Католицького університету Америки (Вашингтон, округ Колумбія) дозволяють нам виокремити християнсько-гуманістичну компоненту життя Святого Франциска. Не можна не погодитися з точкою зору О.В. Голозубова про зростання інтересу «до західного християнства на пострадянському просторі. Саме цим пояснюється увага до особистості св. Франциска Ассізького, особливо у контексті «нового середньовіччя», або неомедієвізму, що є не тільки актуальним напрямком сучасних гуманітарних досліджень, але й одним з найбільш репрезентативних явищ у галузі історіографії, соціології, актуальної політики» [3, с.2]. Постає св. Франциска Ассізького все більш є предметом досліджень в філософії та культурі постмодернізму, де він постає персонажем не стільки релігійної, як культурної історії Європи.

Як зазначає сам автор, св. Франциск Ассізький «не просто наслідував певну релігійну модель та образ, він створив нову для середньовіччя духовну парадигму, в основі якої, вважаємо, діалогізм, не просто відкритість світові, а діалог з ним, спільна радість... Для св. Франциска це власне міжкультурний діалог з представниками різних культур та конфесій; діалог між середньовічним філософським, теологічним та естетичним дискурсом в житті та вченні св. Франциска та його сприйняттям в сучасній культурі...» [3, с.20]. Мова йде про радісне сприйняття життя.

Виокремлення християнсько-гуманістичної константи у постаті св. Франциска задає вектор пошуку нових підходів щодо зв'язку християнства та гуманізму. Саме нова інтерпретація св. Франциска як «культурного героя» надала можливість поліваріантного осмислення цієї проблеми.

Варто зазначити, що одним із перших серед лідерів світової спільноти, що поставив наприкінці ХХ століття питання гуманізму в контексті етики науки, в контексті сучасних проблем християнства був Папа Іоанн Павло II. Уже в енцикліці 1980 року «*Dives in Misericordia*» він виказав занепокоєння про втрату багатьох фундаментальних цінностей, які свідчать про кризу моралі людства, кризу міжлюдської взаємодії, утилітарного ставлення до людини, втрати розуміння істинного добра. Він підкреслював, що керуючись вірою, надією, любов'ю, можна запобігти знищенню людства внаслідок ядерної війни чи екологічної катастрофи, можна зупинити падіння моралі, гуманістичних цінностей, без яких неможливе життя як окремої людини, так і усього людства. Ці ж настанови він викладав і в праці «*Основи етики*». Для сучасного бачення ідей гуманізму важливою є наступна думка: «Духовні цінності в людині не можуть виникати із матерії, вона обумовлює їх виникнення з середини, джерело їх в душі, вона їх виробляє, в ній безпосередня причинність їх виникнення та існування» [2, с.47].

Висновки. «Перевідкриття гуманізму» постає досить складною і поліваріантною проблемою. До її осмислення звертаються представники різних філософських напрямів, пропонуючи свій варіант бачення. «Перевідкриття гуманізму» є альтернативою класичному гуманізму. Сьогодні не можна однозначно відповісти на питання: «Перевідкриття гуманізму – це добро чи зло?». Не можна не погодитися з точкою зору А. Гусейнова про те, що «якщо б добро та зло справді бігали кожне на своїх двох ногах, ми б точно знали, де одне, а де інше, то добрі мали б прагнути до знищення лихих. Подібно до того, як ми очищаємо поле від бур'янів або тіло від паразитів. Але у тому й річ, що добро та зло не розлучені поіндивідуально таким чином, щоб одні були б лише добрими, а інші лише лихими» [1, с.23]. Зміна природи людини є складним, суперечливим, повним драматизму процесом. І в такому контексті «перевідкриття гуманізму» вимагає зваженої філософської оцінки у практиці й теорії, з тим, щоб не наступала епоха, яку Ліна Костенко характеризувала як епоху «неоцинізму»: «Гряде неоцінізм. Я в ньому не існую». Тому відродження гуманістичних цінностей християнства є одним з найважливіших завдань, що стоять перед людством в умовах техногенної цивілізації. Водночас відродження християнських традицій гуманізму – це є відродження християнського гуманізму Г.С. Сковороди, що усі свої думки спрямував на людину, на те, щоб людина була щасливою, вільною, самодостатньою. Ідеї гуманізму, що проголосив Г. Сковорода, є ланками, які поєднують ідейну спадщину мислителя з духовними пошуками сучасної епохи.

Література

1. Гусейнов А.А. Возможно ли моральное обоснование насилия? / А.А. Гусейнов // *Вопр. философии*. – 2004. – № 3. – С. 19-27.
2. Войтына К. Основания этики / К. Войтына // *Вопросы философии*. – 1991. №1. – С. 29-60.
3. Голозубов О.В. Радість і сміх у культурних практиках у культурних практиках постмодерну: філософсько-антропологічні виміри : авторефер. дис. на здобуття наук, ступеня докт. філос. наук : спец. 09.00.04 «Філософська антропологія, філософія культури» / О.В. Голозубов – Харків, 2010. – 30 [1] с.
4. Лукьянец В., Соболев О. Горизонты гуманитарии: проблема постчеловеческого будущего / В. Лукьянец, О. Соболев // *Філософія освіти*. – 2006. – № 3 (5). – С. 145-155.
5. Сакурко Е.А. Идеи постгуманизма и трансгуманизма [Электронный ресурс] / Е.А. Сакурко. – Режим доступа: <http://sias.ru/magazine/vypusk-1/teoriya-hudozhestvennoy-kultury/404.html>
6. Шульмин С. Человеческое понимание / С. Шульмин. – М.: Прогресс, 1982.
7. Fukuyama F. *Our Posthuman Future: Consequences of the Biotechnology Revolution*. Farrar, Straus and Giteux / F. Fukuyama – New York: Oxford University Press, 2002.

References

1. Guseynov A.A. *Vozmozhno li moral'noye obosnovaniye nasiliya?* / A.A. Guseynov // *Vopr. filosofii*. – 2004. – № 3. – S. 19-27.
2. Voytyna K. *Osnovaniya etiki* / K. Voytyna // *Voprosy filosofii*. – 1991. №1. – S. 29-60.
3. *Holozubov O.V. Radist' i smikh u kul'turnykh praktykakh u kul'turnykh praktykakh postmodernu: filosof's'ko-antropologichni vymiry : avtorefer. dys. na zdobuttya nauk, stupenya dokt. filos. nauk : spets. 09.00.04 «Filosofs'ka antropohiia, filosofiya kul'tury» / O.V. Holozubov – Kharkiv, 2010. – 30 [1] s.*

4. Luk'yanets V., Sobol' O. Gorizonty gumanitarii: problema postchelovecheskogo budushchego / V. Luk'yanets, O. Sobol' // *Filosofiya osvity*. – 2006. – № 3 (5). – С. 145-155.

5. Sakirko Ye.A. Idei postgumanizma i transgumanizma [Elektronnyy resurs] / Ye.A. Sakirko. – Rezhim dostupa: <http://sias.ru/magazine/vypusk-1/teoriya-fudozhestvennoy-kultury/404.html>

6. Tulmin S. *Chelovecheskoye ponimaniye* / S. Tulmin. – M.: Progress, 1982.

7. Fukuyama F. *Our Posthuman Future: Consequences of the Biotechnology Revolution*. Farrar, Straus and Giteux / F. Fukuyama – New York: Oxford University Press, 2002.

Moshynskaya O.Yu.,

Candidate of Philosophy, associate professor of the foreign languages department № 1 Yaroslav Mudry National Law University, moshaelena1@ukr.net

Pilipenko S.G.,

*Candidate of Philosophy, associate professor of UNESCO department «Philosophy of Human Communication» and social-humanitarian subjects of Petro Vasylenko Kharkiv National Technical University of Agriculture, pilipenkosvetl@gmail.com
Ukraine, Kharkov*

«REDISCOVERY OF HUMANISM»: PHILOSOPHICAL POLYPHONA

The problem of humanism in the conditions of technogenic civilization is analysed in the article. The aim of the article is determination of philosophical discourse concerning the concept of «rediscovery of humanism». It is underlined that the search of new model of humanism must be based on the idea of moral development of human being. The modern man turns out in the situation of rethinking of its existence. It is proved that revival of Christian traditions of humanism is rebirth of Christian humanism of G. Skovoroda.

Key words: *humanism, technogenic civilization, human being, value, Christianity.*

Scientific Journal

VIRTUS

#16, September, 2017
published since 2014

2017

ISSN 2410-4388 (Print)
ISSN 2415-3133 (Online)

Scientific Journal *Virtus*
Issue # 16, September, 2017
Published since 2014

*Recommended for publication by the Academic council of the
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University
(the proceedings No.1 September 29, 2017)*

*Recommended for publication by the Academic Council of Luhansk
Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education
(the proceedings No.4 September 27, 2017)*

Founder: Scientific public organization
"Sobornist" (Ukraine)

Publisher: Center of Modern Pedagogy "Learning
Without Borders" (Canada).

Partners:

- ✚ Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine);
- ✚ Lugansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine);
- ✚ Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine);
- ✚ SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);
- ✚ Consortium for Enhancement of Ukrainian Management Education (Ukraine);
- ✚ Pomeranian Academy in Slupsk (Poland);
- ✚ Donbas State Technical University (Ukraine);
- ✚ Baku Islamic University (Azerbaijan);
- ✚ University of the town of Nish (Serbia);
- ✚ Zielonogorski University (Poland);
- ✚ Center of Modern Pedagogy "Learning Without Borders" (Canada).

*Virtus: Scientific Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba – September # 16,
2017. – 198 p.*

Editor-in-Chief:

Zhurba M.A., Ph.D., professor, Head of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Deputy Editor-in-Chief:

Kuzmichenko I.O., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Humanities of SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);

Talishinski E.B., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Public Disciplines of the Baku Islamic University (Azerbaijan).

Starichenko E.V., Head of Analytical Department of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Mainhandling Editor:

Kravchenko Yu.V., Manager on international cooperation of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Journal Indexing:

✓ **Scientific Indexing Services (SIS) (USA)** is academic database which provides evaluation of prestigiousness of journals. The evaluation is carried out by considering the factors like paper originality, citation, editorial quality, and regularity & international presence.

Academic database SIS provides:

- citation indexing, analysis, and maintains citation databases covering thousands of academic journals, books, proceedings and any approved documents;

- maintains academic database services to researchers, journal editors and publishers;

- provides quantitative and qualitative tool for ranking, evaluating and categorizing the Journals for academic evaluation and excellence.

✓ **Citefactor (USA)** is a service that provides access to quality controlled Open Access Journals. The Directory indexing of journal aims to be comprehensive and cover all open access scientific and scholarly journals that use an appropriate quality control system, and it will not be limited to particular languages or subject areas.

The aim of the Directory is to increase the visibility and ease of use of open access scientific and scholarly journals thereby promoting their increased usage and impact.

CiteFactor cooperates with the leading universities. The base includes nearly 13 thousand scientific journals.

✓ **International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)** – academic database was organized with the aim of creating an open platform for scientific research around the world. IIJIF provides the necessary communication of scholars, editors, publishers and conference organizers, through its exclusive services: provides indexing of scientific journals (calculates the impact factor), forms a list of national/international conferences and journals.

**Certificate of Mass Media Registration:
KB № 21060-10860P from 24.11.2014 p.**

Journal Editorial Staff Contact Information.

e-mail: virtustoday@gmail.com

website: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua>

© Authors of the Articles, 2017.

© Scientific Journal «Virtus», 2017.

Editorial Board:

Aliyeva Y.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyev M.N., Ph.D., professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyeva S.I., Ph.D., professor, Institute of History National Academy of Sciences of Azerbaijan (Azerbaijan).

Bohonkova J.A., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Chyzhova O.M., Ph.D., professor, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine).

De Serio B., Ph.D., professor, University of Foggia President of AIM (Italy).

Dombi-Fáy A., prof. dr., CSc, PhD, dr. hab., Professor of Pedagogy, Faculty of Education Hungary, Szeged University "Juhász Gyula" (Hungary).

Fóris-Ferenczi R., Ph.D., associate professor, Docent, Vice-dean, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Huzhva O.P., Ph.D., professor, Ukrainian State Academy of Railway Transport (Ukraine).

Jovanovic P., Ph.D., professor, University of the town of Nishi (Serbia).

Kalko I.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Karlovitz Já.T., Ph.D., associate professor, Óbuda University (Hungary).

Kasyanova O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Kasyanova V.A., Ph.D., associate professor, Institute of Chemical Technologies Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Komarevtseva I.A., Ph.D., professor, SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine).

Korotkova E.A., Ph.D., associated professor of social and humanities science Department of Donbas State Technical University (Ukraine).

Mennell S., Ph.D., professor, University College Dublin (Ireland).

Mihailovic S., Ph.D., professor, Institute of Serbian Culture Pristina-Leposavic (Serbia).

Okulicz-Kozaryn W., dr.hab., MBA, Member of the International Scientific Association of Economists and Jurists "Consilium" (Switzerland).

Pagava O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Polishchuk O.P., Ph.D., professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Potapenko E.V., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (Ukraine).

Sapenko R., Ph.D., professor, Zielonogorski University (Poland).

Shpak D.O., Ph.D., associate professor, Mykolajiv branch of Kiev National University Culture and Arts (Ukraine).

Radchenko O.V., Ph.D., professor, Pomeranian Academy in Slupsk (Poland).

Rudic G.A., Ph.D., professor, Center of Modern Pedagogy "Learning Without Borders" (Canada).

Stoffa Ján, prof. Ing., DrSc., emeritus professor, Palacký University in Olomouc (Czech Republic).

Stoffová V., prof. Ing., CSc., PhD., Department of Mathematics and Informatics, Faculty of Education, Trnava university in Trnava (Slovakia).

Svintsitska O.I., PhD, associate professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Szamosközi I., dr., professor, the Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Takács M., prof. dr., PhD., professor, Hungarian Language Teacher training Faculty, University of Novi Sad, Subotica (Serbia).

Torgyik Ju., PhD., professor, Kodolányi János College (Hungary).

Tsyurupa M.V., Ph.D., professor, National University of Defense of Ukraine (Ukraine).

Ustylenko-Kosorich O.A., Ph.D., professor, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University (Ukraine).

Vveinhardt J., Ph.D., professor, Vytautas Magnus University, Lithuanian Sports University (Lithuania).

Yeremenko A.M., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Zhurba A.M., Ph.D., assistant professor of Department of Social Disciplines and Humanities Donbas State Technical University (Ukraine).

Zavatskaya N.Yev., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

The authors of materials are responsible for plagiarism, accuracy of the represented facts, quotes, figures and surnames. Editorial staff reserves the right for insignificant editing and reduction and also literary revision of the articles (with preservation of the main conclusions and style of the author). The editorial board of the journal may not share world outlook of the authors.

CONTENT

PHILOSOPHY

- Gorban R.A.**
LOVE AS COMPONENT OF PERSONALITY STRUCTURE
IN PHILOSOPHICAL AN RELIGIOUS DOCTRINE
OF CZESLAW STANISLAW BARTNIK 10
- Karpitsky N.N.**
A GENUINE AND UNTRUE EXISTENTIAL STATE
IN THE PRACTICE OF EASTERN CHRISTIANITY 15
- Moshynskaya O.Yu., Pilipenko S.G.**
«REDISCOVERY OF HUMANISM»:
PHILOSOPHICAL POLYPHONA..... 20
- Petrushenko V.L.**
ANTROPOLOGICAL IDEAS OF R.DEKART AND B.PASKAL
IN THE CONTEXT OF THE ACTUAL PROBLEMS
OF MODERN PHILOSOPHICAL ANTHROPOLOGY 24

PSYCHOLOGY

- Klochek L.V.**
PSYCHOLOGICAL DEVELOPMENT MECHANISM OF SOCIAL
JUSTICE WITHIN PEDAGOGICAL COOPERATION 29
- Mishchykha L.P.**
CREATIVITY THROUGH INTERPERSONAL DIFFERENCES..... 35
- Onufrieva L.A.**
FUTURE SOCIONOMIC SPECIALISTS' EMOTIONAL
COMPETENCE AND PROFESSIONAL BECOMING 39

PEDAGOGY

- Berezivska L.D., Olynyk V.V.**
THE DEVELOPMENT OF NATIONAL SECONDARY SCHOOLS
IN THE IMPERIAL ERA: THE CASE OF THE PODOLSK
PROVINCE (end of XIX – beginning of XX centuries)..... 43
- Biliavets S.Y.**
ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL BASES
OF PROFESSIONAL TRAINING TO SPECIALISTS OF THE
BORDER GUARD OF THE REPUBLIC OF POLAND 49
- Vemjan V.G.**
STUDENTS' INDIVIDUAL WORK AS THE DEVELOPMENT
AND SELF-ORGANIZATION OF THE INDIVIDUAL
COGNITIVE ACTIVITY 53
- Havruliuk A.P., Malimon O.O.**
ORGANIZING AND CONDUCTING HYSICAL EDUCATION
IN THE GROUPS OF THE HOMEWORK CLUB
(AFTER-SCHOOL CHILD CARE) NOWADAYS..... 56
- Danchenko I.O.**
DIAGNOSTICS AND ANALYSIS OF THE LEVELS
OF SOCIAL MATURITY OF STUDENTS OF HIGHER
AGRARIAN EDUCATIONAL INSTITUTIONS:
THE ASCERTAINING STAGE OF THE PEDAGOGICAL
EXPERIMENT..... 59

- Dobinda I.R.**
THE ROLE OF DESIGN TECHNOLOGIES IN THE
LEARNING PROCESS OF STUDENTS OF HIGHER
MEDICAL EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS..... 65
- Dudikova L.V.**
FORMATION OF FUTURE DOCTORS' PROFESSIONAL-
ETHIC COMPETENCE AS AN ACTUAL PROBLEM
OF MEDICAL EDUCATION 69
- Zaporozhtseva Y.S.**
PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES INORGANIZATION
OF EDUCATIONAL PROCESS AND PROFESSIONAL
TEACHERS' DEVELOPMENT 73
- Kochyna V.V.**
THE FOREIGN COMMUNICATIVE COMPETENCE
FORMATION FOR NONLINGUISTIC HIGHER
EDUCATIONAL ESTABLISHMENT WITH THE BASIS
OF THE LANGUAGE MULTIMEDIA PROGRAMS 76
- Kucheruk O.Ya.**
IMPACT OF SATISFACTION IN LIFE OF STUDENTS
ON FORMATION OF MATHEMATIC COMPETENCE..... 80
- Marionda I.I., Tovt V.A.**
MODELING OF PROFESSIONALLY- PERSONAL
PHYSICAL TRAINING OF FUTURE PHYSICAL
CULTURE SPECIALISTS 83
- Naumenko N.P., Popkova E.I.**
FEATURES OF FORMATION OF CRITICAL THINKING
OF TEACHERS IN THE SYSTEM OF POSTGRADUATE
EDUCATION 87
- Smetana O.P., Palamarchuk T.A.**
PECULIARITY OF INTONING AND AUDITING
MONITIRING IN POP MUSIC : ARTIST-VOCALIST'S
INTONING REFERENCE 90
- Stambulska T.I.**
INFLUENCE OF VIRTUAL SLANG AND FOREIGN
BORROWING ON THE CORRECTNESS OF SPEECH
OF THE FUTURE TEACHER OF THE MODERN
ELEMENTARY SCHOOL 95
- Strilets'-Babenko O.V.**
EMPIRICAL RESEARCH OF EDUCATIONAL SITUATIONS
SYSTEM INFLUENCE ON FUTURE TEACHERS READINESS
TO EVALUATION ACTIVITY..... 97
- Sultanova N.V.**
SOCIAL AND POLITICAL PRECONDITIONS FOR
DEVELOPMENT OF CHILDREN'S SOCIAL EDUCATION
IN RESIDENTIAL INSTITUTIONS IN UKRAINE (THE 20th
OF THE XX CENTURY) 101
- Timofeeva I.B.**
APPLICATION OF METHODS OF SYSTEMS ANALYSIS
AT THE TRAINING FUTURE SPECIALISTS
IN PRESCHOOL EDUCATION 106

Khotchenko I.A.
OPTIMIZATION OF TIME MANAGEMENT OF YOUTH
BY MEANS OF TIME MANAGEMENT TECHNOLOGIES 111

Chervinska I.B., Chervinskyi A.I.
THE ROLE OF EDUCATION IN THE SUSTAINABLE
DEVELOPMENT OF THE MOUNTAINOUS REGION..... 114

Shayner A.I.
PECULIARITIES OF COMMERCIAL SCHOOLING
DEVELOPMENT IN NORTH BUKOVYNA
AT THE END OF THE XIXth AND
THE BEGINNING OF THE XXth CENTURY 118

Schmier M.F.
VARIETIES OF LECTURES IN FOREIGN LANGUAGE
TEACHING IN THE CONTEXT OF THE ACTIVITY
APPROACH..... 123

SOCIOLOGY. POLITOLOGY

Moskalenko O.P.
INTERCONNECTION OF THE COMPROMISE AND
THE POLICY 128

Pan'kova O.V., Deych M.Ye.
SOCIAL RESPONSIBILITY AND DECENT WORK: VECTORS
OF DEVELOPMENT IN THE VALUE DIMENSION 131

Chizhova O.M.
IDEAS OF PRAGMATISM AND THEIR INFLUENCE
ON SOLVING EMERGING CONTRADICTIONS
IN MODERN UKRAINIAN SOCIETY..... 138

PHILOLOGY

Guliyeva I.N.
FEATURES OF LITERARY RELATIONS BETWEEN
GREAT BRITAIN AND AZERBAIJAN IN THE YEARS
OF INDEPENDENCE (FEATURES OF THE BRITISH –
AZERBAIJANI LITERARY RELATIONS IN THE YEARS
OF INDEPENDENCE) 141

Karikova N.M.
CRITICAL ACTIVITY BY M. YOGANSEN-LINGUIST 144

Fomina H.V., Lytvyniuk O.M.
THE GOTHIC REMAINS IN OTHER LANGUAGE SYSTEMS
OF INDO-EUROPEAN FAMILY OF LANGUAGES..... 149

Shabunina V.V.
SUBSTITUTION OF THE COMPONENT COMPLEX
OF THE USUAL IDIOMS IN PUBLICISM
OF M. GRUSHEVSKY 152

Sheludchenko S.B., Sheludchenko O.V.
THE TERMS OF POPULAR-SCIENCE CHILDREN'S STYLE:
THEMATIC SPHERES AND THEIR STRUCTURE
(A STUDY OF THE ARTICLES FROM THE MAGAZINE
«NATIONAL GEOGRAPHIC KIDS»)..... 155

HISTORY

Karikov S.A.
THE SAXON EVANGELICAL ORDER OF 1580 AS A
COMPONENT OF LUTHERAN CONFSSIONALIZATION 160

Levchenko I.M.
THE DEVELOPMENT OF SURGICAL SCIENCE IN MEDICAL
SOCIETIES OF UKRAINE IN THE LATE NINETEENTH
AND EARLY TWENTIETH CENTURIES..... 164

Marmilova O.S.
APPENDICES TO THE MILITARY JOURNALS OF THE
ECONOMIC INSPECTION «SOUTH» AND ECONOMIC TEAM
«STALINO» AS A SOURCE TO SCRUTINY THE HISTORY
OF FORCE LABOURERS FROM DONETSK REGION 169

STATE ADMINISTRATION AND LAW. ECONOMICS

Bondarenko O.M., Katsan A.O.
THE NECESSITY OF CASH AUDIT AND FEATURES
OF SUCH INSPECTIONS..... 175

Honchar S.Y.
POLITICAL-SOCIAL AND ORGANIZATIONAL-
ADMINISTRATIVE MECHANISMS OF STATE
REGULATION OF LOCAL GOVERNMENTS ACTIVITIES 179

Kyrylko N.M.
MANAGEMENT OF INNOVATIVE PROCESSES
OF THE ENTERPRISE – PARTICIPANT
OF EXHIBITION ACTIVITIES 184

Lokhman N.V., Beridze T.M.
ANALYSIS OF INVESTMENT STRATEGIC BEHAVIOR
OF ENTERPRISE 189

Melnykov I.Yu.
PERSPECTIVES FOR DEVELOPMENT OF THE STATE
REGULATION OF THE FINANCIAL MARKET OF UKRAINE .. 192

Chaplinsky V.R., Kushnir O.K.
BUSINESS ETHICS IN THE CONTEXT
OF ENTERPRISE ACTIVITY 196

ЗМІСТ

ФІЛОСОФІЯ

Горбань Р.А.
ЛЮБОВ ЯК СКЛАДОВА СТРУКТУРИ ОСОБИ
У ФІЛОСОФСЬКО-РЕЛІГІЙНОМУ ВЧЕННІ
ЧЕСЛАВА СТАНІСЛАВА БАРТНІКА 10

Карпицкий Н.Н.
ПОДЛИННОЕ И НЕПОДЛИННОЕ ЭКЗИСТЕНЦИАЛЬНОЕ
СОСТОЯНИЕ В ПРАКТИКЕ ВОСТОЧНОГО ХРИСТИАНСТВА..... 15

Мошинська О.Ю., Пилипенко С.Г.
«ПЕРЕВІДКРИТТЯ ГУМАНІЗМУ»:
ФІЛОСОФСЬКЕ БАГАТОГОЛОССЯ 20

Петрушенко В.Л.
АНТРОПОЛОГІЧНІ ІДЕЇ Р.ДЕКАРТА ТА Б.ПАСКАЛЯ
В КОНТЕКСТІ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ
СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФСЬКОЇ АНТРОПОЛОГІЇ 24

ПСИХОЛОГІЯ

Клочек Л.В.
ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ
СПРАВЕДЛИВОСТІ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ВЗАЄМОДІЇ..... 29

Міщиха Л.П.
КРЕАТИВНІСТЬ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МІЖСТАТЕВИХ
ВІДМІННОСТЕЙ 35

Онуфрієва Л.А.
ЕМОЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ І ПРОФЕСІЙНЕ
СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
СОЦІОНОМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ..... 39

ПЕДАГОГІКА

Березівська Л.Д., Олійник В.В.
РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В ІМПЕРСЬКУ ДОБУ:
НА ПРИКЛАДІ ПОДІЛЬСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ (КІНЕЦЬ ХІХ –
ПОЧАТОК ХХ СТ.)..... 43

Білявець С.Я.
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПРИКОРДОННОЇ ВАРТИ
РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА 49

Вем'ян В.Г.
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК РОЗВИТОК
ТА САМООРГАНІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ОСОБИСТОСТІ 53

Гаврилюк А.П., Малімон О.О.
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ В ГРУПАХ ПРОДОВЖЕНОГО ДНЯ
В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ 56

Данченко І.О.
ДІАГНОСТИКА ТА АНАЛІЗ РІВНІВ СФОРМОВАНOSTІ
СОЦІАЛЬНОЇ ЗРІЛОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ АГРАРНИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ: КОНСТАТУВАЛЬНИЙ ЕТАП
ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ 59

Добинда І.Р.
РОЛЬ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ
НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ..... 65

Дудікова Л.В.
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ
ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ 69

Запорожцева Ю.С.
ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ 73

Кочина В.В.
ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ НА ОСНОВІ МОВНИХ
МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРОГРАМ У НЕМОВНОМУ
ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ 76

Кучерук О.Я.
ВПЛИВ ЗАДОВОЛЕНOSTІ ЖИТТЯМ СТУДЕНТІВ
НА ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ 80

Маріонда І.І., Товт В.А.
МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОЇ
ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ..... 83

Науменко М.П., Попкова Е.І.
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО
МИСЛЕННЯ ПЕДАГОГІВ У СИСТЕМІ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ 87

Сметана О.П., Паламарчук Т.А.
ОСОБЛИВОСТІ ІНТОНУВАННЯ ТА СЛУХОВОГО
КОНТРОЛЮ В ЕСТРАДНОМУ СПІВІ : ІНТОНАЦІЙНИЙ
ЕТАЛОН АРТИСТА-ВОКАЛІСТА..... 90

Стамбульська Т.І.
ВПЛИВ ВІРТУАЛЬНОГО СЛЕНГУ ТА ІНШОМОВНИХ
ЗАПОЗИЧЕНЬ НА ПРАВИЛЬНІСТЬ МОВЛЕННЯ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ СУЧАСНОЇ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 95

Стрілець-Бабенко О.В.
ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ
СИСТЕМИ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ СИТУАЦІЙ
НА ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ДО ОЦІНЮВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 97

Султанова Н.В.
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ
І РОЗВИТКУ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ
ДІТЕЙ В ЗАКЛАДАХ ІНТЕРНАТНОГО ТИПУ
(20-ті рр. ХХ століття)..... 101

Тимофєєва І.Б.
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ ПІД
ЧАС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ..... 106

Хотченко І.А.
ОПТИМІЗАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ ЧАСУ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ
ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЙ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ..... 111

Червінська І.Б., Червінський А.І.
РОЛЬ ОСВІТИ В СТАЛОМУ РОЗВИТКУ
ГРСЬКИХ РЕГІОНІВ..... 114

Шайнер Г.І.
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТОРГІВЕЛЬНОГО
ШКІЛЬНИЦТВА ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ В ДРУГІЙ
ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ..... 118

Шмир М.Ф.
РІЗНОВИДИ ЛЕКЦІЙ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ 123

СОЦІОЛОГІЯ. ПОЛІТОЛОГІЯ

Москаленко О.П.
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КОМПРОМІСУ ТА ПОЛІТИКИ..... 128

Панькова О.В., Дейч М.Є.
СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ І ГІДНА ПРАЦЯ:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ В ЦІННІСНОМУ ВИМІРІ 131

Чижова О.М.
ІДЕЇ ПРАГМАТИЗМУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ВИРІШЕННЯ
ВИНИКАЮЧИХ ПРОТИРІЧ В СУЧАСНОМУ
УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ..... 138

ФІЛОЛОГІЯ

Гулієва І.Н.
ОСОБЕННОСТИ ЛИТЕРАТУРНЫХ ОТНОШЕНИЙ
МЕЖДУ ВЕЛИКОБРИТАНИЕЙ И АЗЕРБАЙДЖАНОМ
В ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ (ОСОБЕННОСТИ
БРИТАНСКО-АЗЕРБАЙДЖАНСКИХ ЛИТЕРАТУРНЫХ
ОТНОШЕНИЙ В ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ) 141

Карікова Н.М.
РЕЦЕНЗІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ
М. ЙОГАНСЕНА-МОВОЗНАВЦЯ 144

Фоміна Г.В., Литвинюк О.М.
ЗАЛИШКИ ГОТСЬКОЇ МОВИ В ІНШИХ МОВНИХ
СИСТЕМАХ ІНДОЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОВНОЇ СІМ'І 149

Шабуніна В.В.
СУБСТИТУЦІЯ КОМПОНЕНТНОГО СКЛАДУ
УЗУАЛЬНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ПУБЛІЦИСТИЦІ
М.ГРУШЕВСЬКОГО 152

Шелудченко С.Б., Шелудченко О.В.
ТЕРМІНИ НАУКОВО-ПОПУЛЯРНОГО ДІТЯЧОГО
СТИЛЮ: СТРУКТУРАЦІЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНИМИ
СФЕРАМИ ВЖИВАННЯ (НА МАТЕРІАЛІ СТАТЕЙ
ЖУРНАЛУ «NATIONAL GEOGRAPHIC KIDS»)..... 155

ІСТОРІЯ

Каріков С.А.
САКСОНСЬКИЙ ЄВАНГЕЛІЧНИЙ СТАТУТ 1580 р.
ЯК СКЛАДНИК ЛЮТЕРАНСЬКОЇ КОНФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ 160

Левченко І.М.
РОЗВИТОК ХІРУРГІЧНОЇ НАУКИ В МЕДИЧНИХ
ТОВАРИСТВАХ УКРАЇНИ В КІНЦІ ХІХ –
НА ПОЧАТКУ ХХ ст..... 164

Мармілова О.С.
ДОДАТКИ ДО ВІЙСЬКОВИХ ЖУРНАЛІВ ЕКОНОМІЧНОЇ
ІНСПЕКЦІЇ «ПІВДЕНЬ» ТА ЕКОНОМІЧНОЇ КОМАНДИ
«СТАЛІНО» ЯК ДЖЕРЕЛО ДО ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ
ОСТАРБАЙТЕРІВ З ДОНЕЧЧИНИ..... 169

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ І ПРАВО. ЕКОНОМІКА

Бондаренко О.М., Кацан А.О.
НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ГРОШОВИХ
КОШТІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ТАКОЇ ПЕРЕВІРКИ..... 175

Гончар С.В.
ПОЛІТИКО-СОЦІАЛЬНІ Й ОРГАНІЗАЦІЙНО-
АДМІНІСТРАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ 179

Кирилко Н.М.
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ
ВИСТАВКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА-
ЕКСПОНЕНТА 184

Лохман Н.В., Берідзе Т.М.
АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ
ПІДПРИЄМСТВА 189

Мельников І.Ю.
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ 192

Чапльїнський В.Р., Кушнір О.К.
ДІЛОВА ЕТИКА У КОНТЕКСТІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 196

